

Asia: VN/31649/2023

Hallituksen esitys laiksi energiatehokkuuslain muuttamisesta (datakeskusten tietojen julkistaminen)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

FiCom ry:n lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laiksi energiatehokkuuslain muuttamisesta (datakeskusten tietojen julkistaminen).

Takautuva raportointivelvoite edellyttää komission asetuksen mukaisten poikkeusmahdollisuuksien täysimääräistä hyödyntämistä

FiCom kannattaa luonnoksen lähestymistapaa, jonka mukaan sääntelyssä pidättäydytään direktiivin ja sen liitteen mukaisessa soveltamisalassa. Tällöin pienemmät datakeskukset eivät tule sääntelyn piiriin. Toisenlaiselle kansalliselle ratkaisulle ei ole havaittu perusteita, ja kansallisesta lisäsääntelystä pidättäytyminen EU-säädöksiä implementoitaessa noudattaa Orpon hallitusohjelman kirjausta.

Luonnoksen mukaan vuoden 2023 tiedot on asetettava saataville viimeistään 31.12.2024, vuoden 2024 tiedot viimeistään 15.5.2025 ja siitä lähtien viimeistään 15.5. kutakin edeltävää vuotta koskien.

Luonnoksessa ei ole otettu huomioon EU-komission 14.3.2024 päivättyä delegoitua asetusta (C(2024) 1639 final), jossa datakeskukset jaotellaan toimintamallinsa mukaisesti eri luokkiin. Asetus mahdollistaa sen, että erityyppisillä datakeskuksilla on sääntelyn soveltamisalan alkuvaiheessa poikkeusmahdollisuuksia raportointivelvollisuudesta.

Asetuksen 3 artiklan mukaan:

2. Jos datakeskuksen ylläpitäjä ei pysty ensimmäisellä raportointikaudella seuraamaan ja keräämään yhtä tai useampaa liitteessä II olevan 1 kohdan d, e, h-l ja o-r alakohdassa tarkoitettua keskeistä suorituskykyindikaattoria teknisistä syistä, datakeskuksen ylläpitäjä voi jättää pois nämä tiedot ja antaa selityksen niiden puuttumiselle.

3. Jos yhteissijoitusdatakeskuksen ylläpitäjä ei kahden ensimmäisen raportointikauden osalta pysty seuraamaan ja keräämään tarvittavia tietoja, jotta liitteessä II olevan 2 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettujen keskeisten suorituskykyindikaattorien voidaan laskea riittävällä tavalla, sen on arvioitava ja ilmoitettava se datakeskuksen konesalin pinta-alan prosenttiosuus, jonka eurooppalaiseen tietokantaan toimitettujen tietojen kattavuus on.

Yhteissijoitusdatakeskusten ylläpitäjät voivat tarvittaessa kerätä liitteessä II esitetyt keskeiset suorituskykyindikaattorit yhteissijoitusasiakkailtaan perustamalla anonymisti toimivan sisäisen raportointimekanismin.

4. Jos raportoiva datakeskus sisältää sekä yhteisisännöinti- että yhteissijoitusasiakkaita, tämän artiklan 2 ja 3 kohtaa sovelletaan vastaavasti.

Luonnoksessa esitettyä poikkeuksetonta velvoitetta tietojen raportointiaikataulusta tulee muuttaa vastaamaan delegoitua asetusta, tai vähintään kansallisessa lainsäädännössä tulee viitata suoraan sovellettavaan EU-säätelyyn. Raportointivelvoitteen asettaminen takautuvasti koskemaan tietoja (2023) ennen lain voimaantuloa (2024) on sekä ongelmallista että jossain määrin vierasta suomalaisessa säätelyssä. Datakeskustoimijat eivät välttämättä ole mitanneet tai säilyttäneet kaikkia vuotta 2023 koskevia tietoja, joita ehdotetaan raportointivelvoitteen piiriin. Tästäkin syystä komission asetuksen mahdollistamat poikkeukset ovat välttämättömiä ja oikeudenmukaisia. Esityksen jatkovalmistelussa tulee tehdä vaikutusarviointi tällaisesta taannehtivasta velvoitteesta sekä arvioida sen suhdetta ainakin perustuslain elinkeinovapautta ja omaisuudensuojaa koskeviin säännöksiin.

Muita kommentteja

Luonnoksessa ei ole riittävästi arvioitu datakeskuksille aiheutuvia sääntelyn yritysvaikutuksia. Raportointivelvoite aiheuttaa datakeskuksille kustannuksia mahdollisten mittarointi-investointien muodossa. Lisäksi colocation-datakeskuksissa joudutaan hankkimaan tietoja datakeskuksen asiakkailta (esimerkiksi säilytetyn datan määrä, tietoliikennemäärät jne.), mikä vaatii resursseja.

Esityksessä tulee kansallisesti täsmentää soveltamisalan ulkopuolelle jäävät datakeskukset. 29 f § 2 mom mukaan velvollisuus ei koskisi datakeskuksia, joita käytetään puolustuksessa ja väestönsuojelussa, tai jotka tarjoavat palvelujaan yksinomaan puolustus- ja väestönsuojelutarkoitukseen.

Esitysluonnoksessa ei ole otettu lainkaan kantaa siihen, miten soveltamisalan piiriin kuuluva datakeskus voi toteuttaa pyydettyjen tietojen julkisen saatavuuden. Komission asetuksessa on kuitenkin tarkempaa sääntelyä tietojen toimittamisesta. Asiasta ei ole tarkoituksenmukaista säätää kansallisesti pykälätasolla, mutta perusteluissa olisi avoimuuden ja tietoisuuden vuoksi hyvä nostaa esiin esimerkinomaisesti keinoja ja tapoja, joilla datakeskus voi täyttää sille säädetyn julkistusvelvollisuuden.

Lisäksi jatkovalmistelun perusteluissa, joko säännöksen yksityiskohtaisissa perusteluissa tai EU-säädöksen pääasiallisen sisällön kuvauksessa, olisi hyvä kirjoittaa auki ne tiedot, jotka datakeskuksen tulee saattaa julkisesti saataville. Nyt luonnoksessa ainoastaan viitataan direktiiviin ja sen liitteeseen VII avaamatta lainkaan, mitä tietoja julkistusvelvollisuus koskee.

Jatkovalmistelussa olisi hyvä tuoda esiin käytännön ohjeistusta, kuinka liikesalaisuuksien suoja toteutetaan käytännössä. Esityksen perusteluissa voisi olla esimerkinomaisesti keinoja ja tapoja, joilla datakeskus voi vedota liikesalaisuuksiin.

FiCom ry

Marko Lahtinen

lakiasiat

Lahtinen Marko
FiCom ry